

AFSCHEID IN CORONATIJD

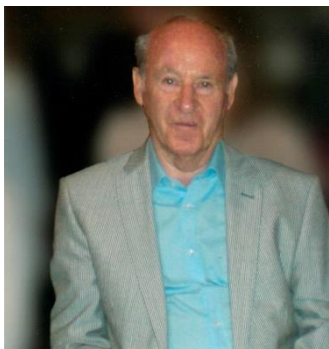
Paul Meijers

De valse voorjaarszon kondigt voorzichtig een nieuwe zondag aan. Een laaghangende mist, geeft de ochtendzon nog weinig allure. De geur van verse koffie, afgebakken broodjes en spek en ei vult het huis. Het geluid van de haan is thans in de stilte van deze coronatijd duidelijk hoorbaar. Bikkelaar, de hond, kijkt me nog slaperig aan en draait tevreden nog even om zijn eigen as, verder rustend op de mat.

Op 16 maart 2020 spreekt premier Rutte het Nederlandse volk toe. Het coronavirus is onder ons en drukt wereldwijd een stevige stempel op ons leven van alledag. Tal van bedrijven sluiten hun deuren. De economie wordt mondiaal ernstig geraakt door de pandemie. Vele mensen worden ziek, velen sterven. De ziekenhuizen kunnen de zorg amper aan. Afstand houden wordt de regel.

Ik kijk op deze vroege zondagmorgen door het kamerraam naar buiten. Het is zo stil, nauwelijks verkeer, geen mens te zien. De deuren zijn angstvallig gesloten. Het is maart 2020. Wekelijks bezoeken wij op zondag onze vader, sedert 2017 opgenomen op een gesloten afdeling van een verzorgingshuis wegens vasculaire dementie. Met veel liefde en aandacht staan dagelijks professionals en vrijwilligers klaar in dit tehuis om deze kwetsbare mensen te verzorgen. Wekelijks gaan we met onze vader koffiedrinken en vlaai eten in Valkenburg aan de Geul of in het tehuis. We vertellen over ons dagelijkse bezigheden. Stilzwijgend hoort hij ons aan. Anekdoten over het verleden, het gemis van zijn overleden vrouw, onze moeder, is een regelmatig terugkerend thema. Leven in het verleden, de toekomst is zijn verleden. Slechts herinneringen, zonder enig toekomstperspectief. En iedere bewoner heeft zijn of haar eigen verhaal, doelloos voor zich uitkijkend, verdwaald in hun eigen stad of dorp. Vage schimmen, met nietszeggende grote ogen kijken ze je aan. Zoals de Romeinse filosoof zei, *“het hele leven is nodig om te leren leven en te leren sterven”*. Vader blijft stil in zijn stoel zitten, het bijna lege glas cola in de hand, met de andere hand wezenloos over de tafel wrijvend. Regelmatig word ik overvallen door de gedachte dat ik hem hier naartoe bracht, hem zou achterlaten tussen allemaal vreemde mensen. De dingen benoemen lukte hem steeds minder, na te denken in termen van oorzaak en gevolg was een niet op te brengen opgave. Hij wist waar hij woonde, waar hij thuis was. Dilemma's vragen om gewetensvolle afwegingen.

Beslissingen nemen voor de oude broze vader vergt het uiterste van zijn dierbaren. Hij lijkt soms tevreden in het tehuis, soms gelukkig met een glimlach op zijn lippen, maar tegelijkertijd maakt hij een eenzame indruk, alsof hij door iedereen is verlaten in de wereld, zittend in het halfduister en doordringende stilte in zijn hoofd. De afgelopen 10 jaar gaf de tijd opdonders aan zijn leven. Angst, zich verloren voelen in de veelvoud der dingen. Dementie sluipt als een dief in de nacht je brein binnen en verniet binnen enkele jaren je hele bestaan, je hele zijn. Vader raakte gedesorienteerd en hij verloor zichzelf en zijn omgeving. Dwalend in het duister pakten wij zijn hand. Op 7 april 2020 sluit het boek. Na een eenvoudig, liefdevol leven met zijn dierbaren sluit vader definitief zijn ogen.

Een uitvaart in coronatijd.

De uitvaartverzorgers en de pastoren zorgen voor een respectvolle en mooie uitvaart. Een uitvaart waar slechts familie aanwezig is, geen koffietafel, geen bijeenkomst, maar waardig. Op de dressoir staan de foto's van de liefdevolle ouders, waarvan de herinnering levend wordt gehouden, om over hun te praten en hun te gedenken. Wij mensen bestaan uit onze herinneringen. Het verleden leeft voort in hun lach, een opgetrokken wenkbrauw, een vriendelijk woord.

Thuis staat de hond kwispelstaartend op mij te wachten. Op de Bergse hei sta ik stil en kijk uit over het dorp Houthem waar ik ben geboren en getogen. Het land ligt stil onder een zwoele voorjaarszon. De hond gaat tevreden naast mij zitten en samen staren we in de verte. De bosrand heeft vers blad. Ieder jaar opnieuw en opnieuw. Twee buizerds hangen hoog in de lucht, gebruikmakend van de thermiek. Terug in het dorp wandel ik langs mijn herinneringen, bezoek het kerkhof en blijf even staan bij mijn geboortehuis. Vandaag hebben wij afscheid genomen van onze vader in een tijd, waarin afstand houden het nieuwe "tijdelijke" normaal is geworden. Geen omhelzing, geen knuffel, geen empathische toenadering. Maar toch, al is de afstand iets groter in fysieke benadering, de mooie woorden, de liefde, het respect voor elkaar kent vele vormen, zeker nu in de coronatijd.

Het lijkt vandaag in een ontwakend, stil en zomers dorp in mijn mijmeringen tijdens het afscheid van onze vader zo kortbij, maar de tijd heeft niet stilgestaan.

De Holle Eik
Café - Zaal - Terras
Evenementenaccommodatie

sfeervol & gastvrij

- feesten-
- concerten-
- recepties-
- vergaderingen-
- buffetten-
- koffietafels-

www.deholleik.nl / tel. 043-6044844

Baron de Selysstr. 4, Houthem-St.Gerlach

De Holle Eik
CAFÉ - TERRAS - ZALENCENTRUM